

ធម្មកថា

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ អំពីទោសនៃការដឹកការជក់គ្រឿងស្រវឹងគ្រឿងញៀន

Website: www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី៧ វិច្ឆិកា ២០០៤

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់សំដែងអំពីទោស នៃការដឹកការជក់គ្រឿងស្រវឹង គ្រឿងញៀនមានស្រាជាដើមនេះ ពុំមែនព្រះអង្គបង្កើតឲ្យមានទោសទេ គឺទោសកើតមកអំពីការដឹកការជក់នេះឯង ។ ទោសនៃការដឹកស្រា៦យ៉ាង រមែងកើតឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ៖

១- សន្តិដ្ឋិកា ផលជាតិ វិទាសទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ សេចក្តីថាគ្រួសារមួយចំណាយក្នុងមួយខែសំរាប់ចំណីអាហារ, ប្រដាប់ប្រដាប្រើប្រាស់អស់ប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែបើក្នុងចំណោមគ្រួសារនោះ មានសមាជិកគ្រួសារណាម្នាក់ដឹកស្រាផង នោះត្រូវចំណាយប្រាក់កាសថែមទៀត ដែលជាការចំណាយលើសធម្មតានៃថវិកាគ្រួសារដែលធ្លាប់ចំណាយមក ដែលជាការចំណាយចំពោះវត្ថុដែលពុំមែនជាការចាំបាច់សំរាប់ជីវិត ។

២- កលហប្បវឌ្ឍនី ដាំបង្កើតជម្លោះ = អ្នកដឹកស្រាតែងមានស្មារតីពុំនឹងធានាអំពីនិយាយគ្នាដឹងខុសត្រូវ ដែលជាហេតុដាំបង្កើតជម្លោះជាមួយគ្រួសារខ្លួន រហូតមានជម្លោះជាមួយអ្នកដទៃដែលនាំឲ្យមានសត្រូវដល់ខ្លួន ។

៣- ពោតាតំ អាយតតំ ជាហេតុនាំឲ្យកើតភោគ = ស្រាជាភេសជ្ជៈមានជាតិពុលមានធាតុក្តៅ ដឹកច្រើននាំឲ្យអាហារក្នុងខ្លួនដើរខុសប្រក្រតី ដែលបណ្តាលឲ្យកើតជាជម្ងឺផ្សេងៗ ។ តាមវេជ្ជបណ្ឌិតបានពិនិត្យឃើញថាជម្ងឺខ្លះដូចជាជម្ងឺក្រពះជម្ងឺថ្លើមជម្ងឺសួត មួយភាគបណ្តាលមកពីការដឹកស្រាច្រើន ។

៤- អតិក្ខិសញ្ញាសី មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះអាក្រក់ = អ្នកដឹកស្រាតែងមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះអាក្រក់, អ្នកដទៃពុំរាប់រក គេពុំជឿទុកចិត្ត ហើយមានឥទ្ធិពលអាក្រក់មកដល់កូនទៀត បើទោះបីកូនពុំដឹកស្រាដូចខ្ញុំពុកប្តីយាយក៏ដោយ ក៏ព្យញ្ជ័យក្នុងការស្នើសុំដំណឹងកូន ព្រោះគេគិតដល់ពូជអម្បាលអ្នកដឹកស្រានេះឯង ដូចពាក្យខ្មែរថា ធ្វើស្រែឲ្យមើលស្មៅ ទុកជាកំកូនចៅឲ្យមើលជោសគ្គាន ។

៥- កោបិធនិទ្ធិសនី បង្ហាញកេរ្តិ៍ខ្មាស = អ្នកដឹកស្រាច្រើនរហូតក្លាយជាប្រមឹកគ្មានរៀនខ្មាសអ្វីឡើយ ទាំងសំលៀកបំពាក់ទាំងសំដីនិយាយ ទាំងឥរិយាបថទាំង៤ ដើរដើរឈរអង្គុយ ពុំបានសមរម្យឡើយ ។

៦- បញ្ញាយ ទុព្វលីករណី ធ្វើឲ្យខ្សោយប្រាជ្ញាស្មារតី = អ្នកដឹកស្រាច្រើនតែងធ្វើឲ្យក្តៅសរសៃប្រសាទ មានសរសៃខ្លួនក្បាលជាដើម ទៅជាវង្វែងភ្លេចភ្លាំងស្មារតីបញ្ញាចុះខ្សោយ ។ ដោយភាពទំន់ខ្សោយប្រាជ្ញាស្មារតី មានអ្នកដឹកស្រាខ្លះបានប្រើអំពើហិង្សារកៀងវាយដំប្រពន្ធកូនថែមទៀតផង ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ មានអ្នកស្រវឹងស្រាខ្លះប្រព្រឹត្តិចោទរកម្ម ដើម្បីបានប្រាក់យកមកទិញស្រាដឹកទៀត ។

ក្នុងសិក្ខាបទទាំង៥នៃសីល៥ ដែលព្រះពុទ្ធហាមមិនឲ្យដឹកស្រាថាជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទនោះ ព្រោះអ្នកដឹកស្រាជោគជាំរាល់ថ្ងៃនាំឲ្យ

ភ្លេចបំពេញសេចក្តីល្អខាងកុសល ហើយធ្វេសប្រហែសក្នុងកិច្ចការគ្រប់យ៉ាងដែលខ្លួនត្រូវបំពេញ ព្រោះអ្នកដឹកស្រាច្រើនចាត់ទុកថាជាអ្នកមានជម្ងឺស្រវឹង ពុំអាចធ្វើការងារតាមផ្លូវកាយផ្លូវប្រាជ្ញា ឲ្យបានទាំងនិងទាន់ពេលវេលាឡើយ ។ ជួនកាលការងារដែលចាំបាច់ត្រូវពេលនេះថាចាំសំរាកឬដេកបន្តិចទៀតសិន ឬក៏ថាចាំស្វាងស្រាសិន នេះឯងដែលហៅថាជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ។ នៅក្នុងមង្គលសូត្រពោលថា ការសង្ក្រមចាកកិរិយាដឹកនូវទឹកស្រវឹងជាមង្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។

មិនចំពោះតែស្រាទេ ភេសជ្ជៈដទៃទៀតត្រូវតែដឹកទៅស្រវឹង ត្រូវចាត់ចូលក្នុងប្រភេទស្រា ដែលនាំឲ្យមានទោសដូចគ្នា ។ មានភេសជ្ជៈទំនើបខ្លះខ្លាំងជាងស្រាក៏មាន ។ ភេសជ្ជៈទំនើបទាំងនេះ មិនមាននិយាយនៅក្នុងសិក្ខាបទស្រានេះ ព្រោះសម័យពុទ្ធភាសពុំទាន់មាន ។ មានភេសជ្ជៈខ្លះដែលគេធ្លាប់ស្គាល់ដូចជា Beer, whisky ជាដើម ឬទឹកត្នោតជូរជាភេសជ្ជៈរបស់ខ្មែរនៅខ្សោយជាងស្រា ។

គ្រឿងជក់គ្រឿងហិតដូចជាអាភៀនកញ្ឆា កាកូអ៊ីនជាដើម បើជក់ឬហិតទៅ នាំឲ្យពុលខូចសុខភាព ចាត់ចូលក្នុងលក្ខណៈស្រាទាំងអស់ ។ ពិសេសចំពោះអាភៀនជំងឺ លក់ដូរក្តី ជក់ក្តី មានទោសធ្ងន់ជាទោសឧក្រិដ្ឋិប្រទេសខ្លះកាត់ទោសប្រហារជីវិតផង ។ អាភៀនមានគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងណាស់ទៅលើសុខភាពរបស់មនុស្សដែលប្រើវា បានជាគេត្រូវបំបាត់ជាអន្តរជាតិ ។ បារីក៏ជាថ្នាំមួយធ្វើឲ្យអ្នកជក់កើតភោគដំនើរ ។ តាមវេជ្ជបណ្ឌិតពិនិត្យទៅឃើញថា មានភោគកើតនៅក្នុងសួតមួយប្រភេទ កើតមកអំពីការជក់បារី ។ សព្វថ្ងៃនេះ នៅកន្លែងសាធារណៈ ដូចជាមន្ទីរពេទ្យ សាលារៀន ការិយាល័យ កន្លែងធ្វើការគ្រប់កន្លែង តាមយន្តហោះ គេហាមមិនឲ្យជក់បារីឡើយ ។ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក មានខ្មែរម្នាក់យកកូនទៅមន្ទីរពេទ្យមើលជម្ងឺ ។ គ្រូពេទ្យពិនិត្យទៅឃើញថា កូននោះឈឺព្រោះមានផ្សែងបារីចូលទៅក្នុងសួត ។ ឪពុកបានប្រាប់គ្រូពេទ្យថា គ្រួសារខ្លួនឥតមានជក់ទេ ចុះផ្សែងបារីនោះមកពីណា គិតមួយសន្ទុះទើបដឹកឃើញកាលមុននេះមួយថ្ងៃ ខ្លួនបានយកកូនទៅវត្ត ទើបសន្តិដ្ឋានកូនខ្លួនចូលផ្សែងបារីដែលព្រះសង្ឃខ្លះនាំមកផ្សែងវត្ត ។ ដូច្នេះ ព្រះសង្ឃខ្លះណាដែលខ្លាចបារីគួរឈប់ខាត់ ហើយពុទ្ធបរិសទគួរឈប់ប្រគេនបារីលោកទៀត ព្រោះខ្លាចទៅនាំឲ្យខូចសុខភាពផង ហើយប៉ះពាល់ដល់សាធារណជនដែលមកធ្វើបុណ្យផងជាទានមិនបានបុណ្យទេ ព្រោះជាទាននាំខូចសុខភាព ។

បញ្ហាដឹកស្រា ខ្លះថាគេដឹកស្រាដើម្បីបំបាត់ទុក្ខឬបំភ្លេចទុក្ខ ។ តាមពិតសេចក្តីទុក្ខមកអំពីមានបញ្ហាដែលនាំឲ្យកើតទុក្ខ គឺសេចក្តីទុក្ខត្រូវរលត់បើបានដោះស្រាយបញ្ហាដែលនាំឲ្យកើតទុក្ខ ។ ស្រាពុំអាចជួយបំបាត់ទុក្ខបានទេ ផ្ទុយទៅវិញ ទុក្ខកើតមានមួយជាដំបើមទៀត ដោយទោសនៃការដឹកស្រានេះឯង ។ ការដឹកស្រាថ្នាំ ដូចជាស្រ្តីខ្មែរនៅឆ្ងាយពីមន្ទីរពេទ្យជាអ្នកក្រីក្រភាគច្រើន ឆ្លងទន្លេដោះផ្ទះ រួចអាំងភ្លើងនិងដឹកស្រាថ្នាំ ស្រ្តីខ្លះមានជម្ងឺនៅពេលអាំងភ្លើងនោះ ហើយយល់ថាព្រាយក្រឡាភ្លើងធ្វើឲ្យឈឺ ។ តាមពិត ជម្ងឺនោះបណ្តាលមកពីការដឹកដង្ហើមស្រូបយកផ្សែងអុសឬផ្សែងផ្សេងដែលដុតអាំងនោះ ដែលមានជាតិពុល និងបណ្តាលមកពីការដឹកស្រាថ្នាំច្រើន ទៅជាស្រវឹងវិញទេ ។

អំពីទោសនៃការដឹកស្រា ពេលស្លាប់ទៅ នៅក្នុងនិរយកថាដែលនិយាយពីបាលនរក មាននរកមួយឈ្មោះវេត្តរណីនរក ប្រែថានរកផ្តៅ ឬស្ទឹងទឹកប្រៃ ។ គឺនរកនេះមានស្ទឹងមួយធំមានទឹកប្រៃខ្លាំង ហើយមានផ្តៅធំៗ មានបន្ទាស្រួចមុតដូចកាំបិតកោរ សត្វនរកឃើញទឹកក៏នាំគ្នាទៅដឹក ទឹកក៏ក្លាយទៅជាភ្លើងនេះពោះក្តៅ ហើយរត់ទៅប៉ះនឹងផ្តៅជាប់ខ្លួនមុតសាច់ចេញឈាមលំបាកវេទនាយ៉ាងខ្លាំងក្លា ។ ទោសធ្លាក់នរកនេះមកពីជាតិមុនបោកគេស៊ីបាយ ដឹកស្រា និងមេរយ កុហកភូតភរគេ មាន

អាហារមានទឹកកំណាញ់មិនធ្វើទាន ។

ដោយស្រាមានគុណវិបត្តិដូចពោលមកហើយ គួររាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ឈប់កុំឲ្យផលិត កុំឲ្យលក់ កុំឲ្យនាំស្រាគ្រប់ប្រភេទចូលប្រទេសកម្ពុជាត ទៅទៀត ដូចជាគេបំបាត់អាគ្នេយ៍ដើរ ។ មួយទៀតមិនត្រូវអនុញ្ញា

តឲ្យផ្សាយពាណិជ្ជកម្មស្រានិងបារី គេលើកញ្ចក់ទូរទស្សន៍តទៅទៀត ។ បើបំបាត់បាននូវអំពើអបាយមុខទាំងបី គឺល្បែងស្រីល្បែងស្រានិងល្បែ ងស៊ីសងគ្រប់ប្រភេទ ឈ្មោះថាគោរពតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុ ទ្ធ ទើបសមជាប្រទេសកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ។»